

Daltonboek

Daltonschool De Wegwijzer

2024-2025

Inhoud

Inleiding.....	3
Hoofdstuk 1: Geschiedenis en beleid.....	4
1.1 Geschiedenis van basisschool De Wegwijzer	4
1.2 Doelgroep Daltonboek	5
1.3 Relatie met andere beleidsstukken.....	5
1.3.1. Schoolplan	5
1.3.2. Schoolgids.....	5
Hoofdstuk 2: Visie van de school	6
2.1 Kenmerken van Daltononderwijs.....	6
2.1.1. Vrijheid en verantwoordelijkheid	6
2.1.2. Zelfstandigheid	6
2.1.3. Samenwerken.....	6
2.1.4. Reflectie.....	6
2.2 Hier staan wij voor	7
2.3 Positie binnen de school	7
PAGEREF_Toc175736470 \h 2.3.1. De leerkracht en OOP.....	7
2.3.2. Daltoncoördinator.....	7
2.3.3. De leerlingenraad	7
Hoofdstuk 3: Daltononderwijs in de praktijk	8
3.1 Dagkleuren	8
3.2 Dagritmekaarten	9
3.3 Kwartierrooster.....	9
3.4 Kiesbord.....	9
3.5 De taakbrief/Keuzewerk.....	10
3.6 Periodedoel	11
3.7 Omgaan met uitgestelde aandacht.....	11
3.8 Maatjeswerk.....	12
3.9 Zelfcorrectie door leerkracht of het kind.....	12
3.10 Werkplekken/Werkpassen	12
3.10.1 Samenwerkingsplekken	12
3.10.2 Stille werkplekken	13
- 3.12 Tutor rekenen.....	13
- 3.14 Leerlingenraad.....	13
3.15 Talentenmiddag	14
3.16 Dalton-rapport	15

3.18 Coöperatieve werkvormen	15
3.19 De bibliotheek op school.....	15
3.20 Groene schoolplein	16
3.21 Flexibele werkplekken.....	16
3.22 Tutorspelen	16
3.23 Creamiddagen	16
3.24 Koken.....	17
3.25 Loslaten van de methode.....	17
Hoofstuk 4: Onze 'Daltonparels'	17

Inleiding

Dit Daltonboek is gemaakt voor iedereen die geïnteresseerd is in het Daltononderwijs op basisschool De Wegwijzer. Wij willen u door middel van dit boek een kijkje geven in ons daltononderwijs, waar wij als team erg trots op zijn.

In de inhoudsopgave hierboven kunt u zien hoe dit Daltonboek is opgebouwd. Wij hopen dat u na het lezen van het Daltonboek een duidelijk beeld heeft van Daltononderwijs op Basisschool De Wegwijzer.

Lijkt het u een geschikte school voor uw kind, kom dan vooral eens ons bezoeken. Om een eerste indruk te geven willen we u graag het volgende filmpje laten zien:

Hopelijk kunnen we u een keer ontmoeten op onze prachtige Daltonschool.

Namens het team van basisschool De Wegwijzer,

Michelle Homburg-Nijhof, directeur

Marvin Klunder, Dalton coördinator

Hoofdstuk 1: Geschiedenis en beleid

1.1 Geschiedenis van basisschool De Wegwijzer

▲ © De Wegwijzer

De Wegwijzer Losser is nu Daltonschool

LOSSER - Basisschool De Wegwijzer in Losser mag zich sinds vrijdag een Daltonschool noemen. Daarvoor is gisteren de speciale Dalton vlag uitgehangen bij de school aan de Sperwerstraat.

Wat een prachtig bericht was dit in de Tubantia. We werden in oktober 2017 officieel een daltonschool. Het team van de Wegwijzer heeft met zijn allen de opleiding gevolgd en aan het einde van deze tweejarige opleiding hadden we de gewenste Daltonlicentie binnen. Wij mogen met trots terugkijken op deze mooie manier van lesgeven aan kinderen en doen dat nog steeds met verve. Het kind staat centraal en daarbij wordt gewerkt aan de 5 kernwaarden van Dalton: verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, reflectie, samenwerken en effectiviteit. We hebben hierbij onze eigen gelukswijzer ontwikkeld, die je veel terugziet komen binnen de school:

Onze gelukswijzer

Op De Wegwijzer vinden we het belangrijk dat er een goede sfeer heerst tussen de leerkrachten en kinderen, tussen de kinderen onderling en tussen de leerkrachten onderling. Een goed pedagogisch klimaat vormt de solide basis voor het optimaal leren en ontwikkelen. Gezamenlijk nemen we onze verantwoordelijkheid voor het welbevinden van de kinderen en voor de zorg voor ons gebouw en de schoolomgeving.

We geven ons pedagogisch klimaat vorm door het stimuleren van een positieve en veilige sfeer in de school door middel van Daltononderwijs. We hebben duidelijke gedragsverwachtingen geformuleerd aan de hand van 'onze gelukswijzer' voor de verschillende ruimtes in de school en maken die zichtbaar in woord en beeld. Aan het begin van het schooljaar starten we met gouden weken, om een positieve groepsvorming te stimuleren. Na de kerstvakantie nog een zilveren week met opnieuw specifieke aandacht voor de goede sfeer in de groep en school. De gelukswijzer is door het jaar de rode draad van onze pedagogisch sterke school.

1.2 Doelgroep Daltonboek

De doelgroep van dit Daltonboek is breed. Het Daltonboek is gemaakt voor de school en team, ouders, schoolinspectie en natuurlijk voor mensen die interesse hebben in onze school. Wij willen namelijk ieder kind de kans geven om op deze mooie manier les te krijgen, waarbij de eigen ontwikkeling van het kind voorop staat en de leerling hierbij eigenaarschap heeft.

1.3 Relatie met andere beleidsstukken

Het Daltonboek van basisschool De Wegwijzer sluit prachtig aan op andere belangrijke stukken:

1.3.1. Schoolplan

Alle scholen zijn verplicht een schoolplan te maken. In het schoolplan is te vinden op welke manier er wordt gewerkt binnen een bepaalde school, waarom er op die manier wordt gewerkt, wat hiervoor nodig is én wat het beleid voor de komende jaren is. Veel van deze punten passen bij Dalton, zodat we ons als Daltonschoon blijven ontwikkelen. ['Vol vertrouwen groeien van geluk'](#).

1.3.2. Schoolgids

In de schoolgids van Basisschool De Wegwijzer staat beschreven waar onze school voor staat, en hoe wij één en ander proberen te realiseren, ook wat betreft ons daltononderwijs. Er wordt aangegeven wat ouders van ons kunnen verwachten. Ook staat er een overzicht in van resultaten van het afgelopen schooljaar en overige belangrijke informatie over onze school. [Link website](#)

Hoofdstuk 2: Visie van de school

2.1 Kenmerken van Daltononderwijs

Bij ons op De Wegwijzer willen we dat iedereen zich thuis voelt en zichzelf kan zijn. Wij geloven dat ieder kind uniek is en zichzelf kan ontwikkelen tot een zelfstandige, verantwoordelijke, gelukkige wereldburger met lef.

Onze gelukswijzer helpt ons hierbij. Door deze te borgen in ons krachtige daltononderwijs, ontwikkelen kinderen stevige basisvaardigheden en talenten.

2.1.1. Vrijheid en verantwoordelijkheid

Vrijheid en verantwoordelijkheid is nodig om eigen keuzes te kunnen maken en eigen wegen te vinden. Structuur maakt ons flexibel. Wij tonen lef, zijn zorgzaam en houden rekening met elkaar.

Jezelf zijn en eigen keuzes maken vinden wij heel belangrijk, maar we hebben elkaar hierbij nodig. Samen kom je verder door elkaar te steunen, te respecteren en van elkaar te leren. We zetten onze omgeving in en creëren win-win situaties om onze gezamenlijke doelen te bereiken.

2.1.2. Zelfstandigheid

Wij zijn trots op wie wij zijn. We werken zelfstandig en maken doelgericht keuzes waar we verantwoordelijkheid voor nemen. We denken proactief, creatief en in mogelijkheden. We ontwikkelen een sterke basis voor persoonlijk leiderschap en effectiviteit.

We vieren onze fouten en onze successen!

2.1.3. Samenwerken

Jezelf zijn en eigen keuzes maken vinden wij heel belangrijk, maar we hebben elkaar hierbij nodig. Samen kom je verder door elkaar te steunen, te respecteren en van elkaar te leren. We zetten onze omgeving in en creëren win-win situaties om onze gezamenlijke doelen te bereiken.

2.1.4. Reflectie

Wij reflecteren om onszelf en een ander beter te leren kennen. We weten wat we zelf kunnen en nodig hebben om ons goed te voelen. We (ver)kennen onze talenten en gebruiken feed forward om te groeien.

2.2 Hier staan wij voor

Bij ons op De Wegwijzer willen we dat iedereen zich thuis voelt en zichzelf kan zijn. Wij geloven dat ieder kind uniek is en zichzelf kan ontwikkelen tot een zelfstandige, verantwoordelijke, gelukkige wereldburger met lef. Onze gelukswijzer helpt ons hierbij. Door deze te borgen in ons krachtige Daltononderwijs, ontwikkelen kinderen stevige basisvaardigheden en talenten. **Herhaling?**

2.3 Positie binnen de school

2.3.1. De leerkracht en OOP

De leerkrachten doen ertoe. De leerkrachten van Basisschool De Wegwijzer hebben een bepaalde houding, waarbij de leerkrachten leerlingen stimuleert zelf problemen op te lossen. De leerkracht biedt meerdere oplossingsstrategieën aan, waarbij de leerkracht de leerlingen ruimte geeft zichzelf te ontwikkelen en waarbij de leerkracht open staat voor de eigen inbreng van leerlingen. Hierbij wordt in alle gevallen vooral gekeken naar wat het betreffende kind nodig heeft, want ieder kind is uniek. Om de leerkrachten scherp te houden, hebben wij een eigen meetinstrument voor leerkrachten gemaakt. **De gelukkige daltonleerkracht** Deze kunt u zien in bijlage 1.

De leerkrachten worden geholpen door het onderwijsondersteunend personeel (OOP). Denk hierbij aan onderwijsassistenten, IB-er, directie en de conciërge. Zij ondersteunen de leerkrachten op meerdere gebieden, zodat zij de leerkrachten zo goed mogelijk kunnen helpen bij de ontwikkeling van de kinderen.

2.3.2. Daltoncoördinator

De Daltoncoördinator is de persoon die altijd de kernwaarden voor ogen houdt. De coördinator (vaak met de directrice) gaat jaarlijks naar vier bijeenkomsten, waarbij directeuren en Daltoncoördinatoren samen komen. Bij deze bijeenkomsten houden de aanwezigen zich bezig met het ontwikkelen van kennis omtrent Dalton. Ook gaan de aanwezigen met elkaar in gesprek om de eigen school zo goed mogelijk te ontwikkelen met betrekking tot Dalton. Deze inzichten neemt de Daltoncoördinator mee terug naar school. Hij bespreekt dit met het team, om zo het Daltononderwijs binnen de Wegwijzer zo sterk mogelijk te maken. Daarnaast bezoekt hij het Daltoncafé online meerdere keren per jaar, die worden georganiseerd door de NDV. Verder is de coördinator verantwoordelijk voor het Daltononderwijs binnen de school. Dit doet hij door middel van observaties in de klassen, het geven van informatie tijdens vergaderingen en het in gesprek gaan met betrokkenen. In november 2024 gaat onze Daltoncoördinator een opleiding hiervoor volgen bij het Saxion in Deventer. Hij heeft al wel ervaring opgedaan de laatste 1,5 jaar in het onderwijs en de mooie DON-dagen te Deventer.

2.3.3. De leerlingenraad

Binnen Basisschool De Wegwijzer is een leerlingenraad actief die bestaat uit acht leerlingen uit de groepen 5 t/m 8. De leerlingenraad heeft een eigen stem binnen de schoolorganisatie. De leerlingen ervaren hierbij wat realistisch en haalbaar is en ze leren op deze manier een beter inzicht te verkrijgen in de schoolorganisatie. Sinds 2023 heeft de directeur-bestuurder, onze Daltoncoördinator

en twee leerkrachten van andere basisscholen een gemeenschappelijke leerlingenraad in het leven geroepen. Onze school neemt deel aan deze gemeenschappelijke leerlingenraad. Hierbij zijn meerdere scholen vertegenwoordigd. Zo kunnen de kinderen ook leren van en met andere scholen uit de stichting. Voorafgaand aan alle leerlingenraden hebben de klassen een klassenvergadering, waarin zij het klassendoel (behorende bij een bepaalde kernwaarde) gaan bepalen; ideeën kunnen inbrengen voor de leerlingenraad; bespreekpunten/ideeën vanuit de leerlingenraad kunnen bespreken. Waarover de leerlingenraad meedenkt en hoe de leerlingenraad wordt gekozen leest u in hoofdstuk 3.14.

Hoofdstuk 3: Daltononderwijs in de praktijk

3.1 Dagkleuren

Op Basisschool De Wegwijzer wordt iedere dag, aangegeven met een vaste kleur. Deze kleuren helpen structuur te bieden aan de week (en dag) en het tijdsbesef van leerlingen wordt hiermee gestimuleerd. Ook worden de kleuren van de dag gebruikt bij het plannen en reflecteren van de verschillende taken in de week.

Groep 0/1 en 2:

De kleuren van de dag komen op verschillende manieren terug op de dagkaarten aan de wand. Hierop staat beschreven welke leerkracht die dag er is en lesgeeft aan de groep. De kleuren komen tevens terug bij het aftekenen van de weektaak. Aan het begin van de week bekijken de leerlingen welke taken ze die week moeten doen tijdens het kiesbord. Hebben ze het gedaan, dan kleuren ze af met de kleur van de dag.

Groep 3 t/m 8:

In alle groepen hangen de dagkleuren zichtbaar in de klas. De kleuren worden in deze groepen gebruikt om taken te plannen (vanaf groep 4) en af te strepen.

De dagkleuren zijn als volgt:

	maandag
	dinsdag
	woensdag
	donderdag
	vrijdag

3.2 Dagritmekaarten

In de groepen 1 en 2 wordt de dagindeling aangegeven door middel van dagritmekaarten. In de groepen 1 en 2 zijn dit grote kaarten die goed zichtbaar in de groep hangen. Op de kaarten staan afbeeldingen die de activiteiten aangeven. Door middel van de wasknijper wordt aangegeven op welk moment van de dag de leerlingen zich bevinden.

In de groepen 3 t/m 8 zien de leerlingen de dagindeling op het bord en worden er dagritmekaarten gebruikt met tekst. Bij het vak een bijpassend plaatje getekend in ook de stijl van onze geluwxwijzer. Hieronder een voorbeeld van zo'n dagritmekaart in de groepen 4 t/m 8:

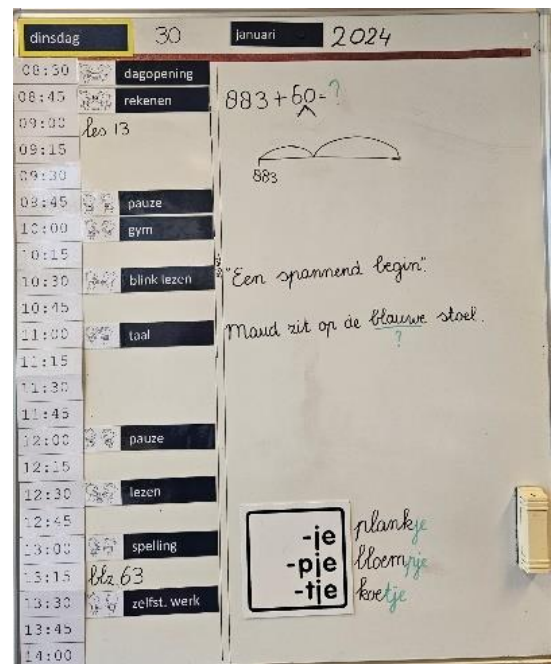

3.3 Kwartiertrooster

In de groepen 1 en 2 wordt er gewerkt met timetimer kaarten. Deze kaarten geven per activiteit aan hoelang deze duurt en zijn terug te vinden bij het rooster op het bord. In de groepen 1 en 2 loopt tijdens activiteiten de visuele time-timer bij de meeste activiteiten mee. Op deze manier leren de leerlingen om te gaan met tijdsbesef. Ze kunnen voor zichzelf bepalen hoeveel tijd ze nog hebben voor een bepaalde activiteit.

In de groepen 4 t/m 8 staat de digitale tijd aangegeven op de dagplanning naast de verschillende activiteiten. Op deze manier kunnen de leerlingen voor zichzelf bepalen welke taak ze nog kunnen kiezen in combinatie met de resterende tijd. Ze zien op de dagplanning terug wanneer ze tijd hebben om aan hun taak te werken.

Tevens zien ze bij de basisvakken het doel van de les en een voorbeeldsom (moeilijker dan het lesniveau), waardoor ze kunnen inschatten of het volgen van de instructie bij rekenen en/of taal noodzakelijk is. Natuurlijk is de weg naar het goede antwoord toe ook belangrijk en daarom loopt de leerkracht na de instructie even bij deze leerlingen langs om te kijken of het daadwerkelijk goed gaat.

3.4 Kiesbord

In de groepen 1 en 2 wordt er gewerkt met een kiesbord. Op het kiesbord kiezen de leerlingen tijdens de ochtendpauze in welke hoek of met welk materiaal ze gaan spelen/werken. Ze doen dit door de magneet bij de juiste activiteit te plaatsen. Aan het aantal stippen is te zien, hoeveel plekken

erop dat moment zijn bij de activiteit. Op het kiesbord wordt ook aangegeven op welk moment, welke leerling in de kleine kring zit voor extra instructie.

De leerlingen kiezen zelf wanneer ze hun taken van de weektaak gaan doen. Elke ochtend kiezen ze een taak op het kiesbord en het is de bedoeling dat ze de vier taken aan het einde van de week gedaan hebben. De leerkracht is hier als coach bij betrokken om al pratende de keuzes van de leerlingen te reguleren. Met deze reflectie tijdens het werk proberen ze de zelfstandigheid en de verantwoordelijkheid te stimuleren.

3.5 De taakbrief/Keuzewerk

In de groepen 1 en 2 wordt er gewerkt met een taakbrief in de vorm van een klassikale aftekenlijst. Ze hebben vier taken die ze tijdens het zelfstandig werken door de week moeten doen. Op deze aftekenlijst (zie foto hiernaast) kleuren ze het uitgevoerde werkje af met de kleur van die dag. Na de kerstvakantie van groep 2 wordt dit niet meer gedaan, maar krijgen de leerlingen een strookje mee op dezelfde manier als de aftekenlijst die ze tot dan toe gewend zijn.

Aftekenlijst groep 1/2

In groep 0 beginnen we nog niet meteen met de taakbrief, maar kijken we vooral naar het kind. Wanneer het kind eraan toe is, dan gaat de leerkracht het opstarten met de leerling. Afstreepstrookje eind groep 2

Vanaf groep 3 tot en met 8 werken we met een taakbrief per leerling, waarbij een logische opbouw zit in het aanleren van de weektaak. In groep 3 wordt er gewerkt met de afstreeptaken zoals eind groep 2, maar nu in de opzet waar de bovenbouw mee werkt. Herkenbaar in deze nieuwe vorm van de weektaak is ook de geluukswijzer. Groep 3 hoeft nog niet te plannen aan het begin van de week, maar werkt net als groep 2 wel aan het afstrepen van de taak. Hier komt bij dat ze ook reflecteren hoe de taak is gegaan. Ze moeten door middel van het inkleuren van klavertjes vier aangeven hoe het werken aan de taak ging. De leerkracht gaat over het aantal ingekleurde klavertjes in gesprek met de leerling. Zo reflecteren ze samen op het product, maar vooral ook op het proces.

Groep 4 gaat verder met deze opzet, maar bereidt dit vanaf de herfstvakantie uit met het plannen aan het begin van de week. De leerling krijgt op deze weektaak de geschatte taaktijd per dag aangegeven. Er wordt in groep 4 daarnaast gewerkt aan een gemeenschappelijk klassendoel. Hierop gaan ze met de juf/meneer vooraf, tijdens en na het werken reflecteren.

Vanaf groep 5 staat er ook een persoonlijk leerdoel op de weektaak. Dit wordt vanaf groep 7 uitgebreid naar twee leerdoelen per persoon (waarvan max. 1 een didactisch doel is). Vanaf groep 6 beschrijven de leerlingen hun leerdoelen in mijnrapportfolio. Hierin moeten ze een plan van aanpak schrijven, waardoor ze op een realistische manier een bepaald doel gaan proberen te behalen. De leerlingen worden in het opstellen van doelen intensief begeleidt door de leerkracht.

Op de weektaak staan keuzetaken voor als de leerling de taken van de dag af heeft. Ook heeft elke leerling een periodedoel waar hij/zij mee aan de slag gaat.

3.6 Periode-doel

In de groepen 4 t/m 8 wordt er gewerkt aan een periode-doel. Een periode-doel houdt in dat de leerlingen een bepaalde periode werken aan één vaststaand doel, bijv. de tafel van 4, klokkijken etc. De leerlingen kiezen zelf wanneer ze aan dit doel werken tijdens de keuzetaken. De leerlingen bepalen zelf welke materialen ze gebruiken om aan het periode-doel te werken, om zodoende het periode-doel te behalen. Aan het eind van een bepaalde periode wordt gekeken of de leerling het periode-doel wel of niet heeft behaald en wordt besproken hoe verder. De periodetaak bestaat uit een bestand met hyperlinks, waarbij spelend leren voorop staat (learning must be fun). De leerlingen zijn dolenthousiast over deze manier van werken. Het eigenaarschap ligt bij de leerlingen en ze voelen zich hierdoor gemotiveerd en eigenaar van hun eigen leerwerk. Zo zie je ze groeien op deze periode-doelen. Het ontwikkelen van deze nieuwe periode-doelen bevindt zich in een uitvoerende fase, maar borging heeft het komende jaar nog aandacht nodig.

3.7 Omgaan met uitgestelde aandacht

Onder uitgestelde aandacht verstaan we een periode waarin de leerkracht niet meteen beschikbaar is voor vragen of problemen van leerlingen. De leerlingen leren tijdens deze periode problemen op te lossen, alleen of met een maatje. Zo moeten ze zelfstandig kijken naar wat er op dat moment handig is om te doen.

Na de instructie loopt de leerkracht een vaste ronde om te kijken of iedereen zelfstandig aan het werk kan. Daarna gaat de periode van de uitgestelde aandacht in. In de groepen 1 en 2 wordt hiervoor de time-timer gebruikt. Deze wordt op een bepaalde tijd gezet dat de leerkracht niet gestoord kan worden.

De leerlingen in de groepen 3 t/m 8 zetten het Daltonblokje op tafel. Het Dalton-blokje kent 4 kanten:

Groene rondje: Ik ben zelfstandig aan het werk, maar kan en mag wel gevraagd worden om te helpen.

Oranje rondje: Ik ben zelfstandig aan het werk, maar kan en mag wel gevraagd worden om te helpen. Dit mag alleen met de fluisterstem. Dit rondje is verplicht om te gebruiken in de hal.

Rode rondje: Ik ben zelfstandig aan het werk en wil niet gestoord worden en werk volledig in stilte. Dit rondje is verplicht om te gebruiken op de stiltewerkplekken.

Vraagteken: Ik ben zelfstandig aan het werk en heb een vraag/probleem. Ik kan mijn schoudermaatje vragen om mij te helpen, alleen wanneer zijn/haar blokje op Groen staat. Wanneer dit niet zo is werk ik rustig verder met een andere opdracht en stel de vraag aan de leerkracht wanneer hij/zij bij me komt.

3.8 Maatjeswerk

Binnen onze school wordt er gewerkt met maatjes. Elke leerling is gekoppeld aan een andere leerling. Samen met het maatje wordt er gewerkt aan verschillende opdrachten/activiteiten maar het maatje wordt bijvoorbeeld ook gebruikt bij het samen lopen in de rij. In elke groep hangt een maatjesbord. De maatjes worden in de groepen 1 en 2 na elke vakantie veranderd door de leerkracht, de maatjes in de groepen 3 t/m 8 worden elke week veranderd door de leerkracht.

3.9 Zelfcorrectie door leerkracht of het kind

Binnen de kleutergroepen is zelfcorrigerend materiaal aanwezig. Dit houdt in dat de leerlingen zelf kunnen bekijken of ze een bepaald werkje goed hebben gedaan. Voorbeelden hiervan zijn:

Mini Loco en Pico Piccolo. In groep 3 beginnen de leerlingen met het zelfstandig nakijken van eigen werk, bijvoorbeeld rekensommen, een dictee en/of taken van de taakbrief. Hoe hoger de groep, hoe meer er door de leerlingen zelf wordt nagekeken. Zelfcorrectie heeft een aantal voordelen:

- Het heeft een leereffect, leerlingen zien gelijk hun gemaakte fout en zullen zich gelijk afvragen waardoor die fout is ontstaan. Ze gaan dit zelf onderzoeken en mogen indien gewenst hun blokje naar vraagteken draaien, zodat de leerkracht ze zo snel mogelijk kan komen helpen.
- Leerlingen krijgen inzicht in hun eigen doelen, waarbij ze mogelijk nog extra hulp nodig hebben.
- Er is gelijk feedback, leerlingen hoeven niet te wachten tot hun werk is nagekeken door de leerkracht.
- Leerlingen zien tevens wat ze al heel goed kunnen. Hierdoor kan een leerling ervoor kiezen om meer uitdaging op te zoeken in hun eigen leren. Zo zijn ze eigenaar van hun eigen leren.

3.10 Werkplekken/Werkpassen

Naast dat er in de vaste groepslokalen wordt gewerkt, wordt er ook gebruik gemaakt van andere plekken binnen de school om (samen) te werken. De groepen 1 en 2 maken gebruik van werkplekken in de gang, bij het eigen lokaal.

3.10.1 Samenwerkingsplekken

De middenbouw en bovenbouw maken gebruik van de hal om (samen te) werken. Wanneer zij hier samenwerken dragen zij een samenwerkingspas.

3.10.2 Stille werkplekken

Bij de groepen 3 t/m 8 zijn stille werkplekken gecreëerd, zodat de leerlingen ervoor kunnen kiezen om stil te werken buiten de groep. Wanneer de leerlingen buiten de groep werken op een stille werkplek, dan dragen zij een Rode werkpas. Wanneer een leerling zich herhaaldelijk niet aan de regels houdt wat betreft het werken op de verschillende werkplekken, wordt de leerling teruggestuurd naar de groep en wordt de werkpas ingenomen. De leerkracht die hem inneemt brengt hem langs de leerkracht en legt uit waarom de pas is ingenomen.

Gebeurt dit vaker, dan zal de leerkracht met de leerling in gesprek gaan om te kijken hoe ze toch op bepaalde plekken in de school geconcentreerd kunnen werken. Gelukkig is dit tot op heden niet/zelden nodig. Binnen onze school zijn alle leerkrachten verantwoordelijk voor alle leerlingen. Dit betekent dat vragen van leerlingen ook beantwoord kunnen worden door de leerkracht van een andere groep.

3.11 Groepsdoorbrekend werken

Binnen onze school wordt er groepsdoorbrekend gewerkt. Dit past bij de Daltonkernwaarde samenwerking. Door groepsdoorbrekend te werken leren leerlingen van en met elkaar. Zo kunnen we beter aansluiten op de leerbehoeften van de leerlingen. We kunnen zo beter op niveau of op basis van talent aansluiten bij de kinderen. Dit gebeurt tijdens meerdere moment in de week: tutor-rekenen, tutor-lezen, talentenmiddagen, creamiddagen, klusmiddagen en nog vele andere momenten.

3.12 Tutor rekenen

Op onze school wordt er ook groep overstijgend gewerkt, zoals tijdens het tutor rekenen. Tijdens het tutor rekenen begeleiden leerlingen uit groep 7 en 8 leerlingen uit de groepen 4, 5, 6, 7 en 8 bij het automatiseren van de +, -, x en : sommen. Op basis van de rekenmuur van Bareka gaan de tutores gericht met één of twee leerlingen aan de slag. Dit gebeurt door leerlingen die dat deel van de rekenmuur zelf al op goed niveau en in een behoorlijk tempo beheersen. Tijdens dit tutor rekenen worden alle kernwaarden van Dalton geraakt en dit maakt ons tutor rekenen tot één van de Daltonparels van onze school. Twee keer in de week staat het tutor rekenen vijftien minuten op het rooster. De afgelopen schooljaren is aangetoond dat de opbrengsten van het automatiseren, mede door het tutor rekenen zijn verbeterd.

3.13 Leerlingenraad twee keer?

Binnen onze school is er een leerlingenraad actief. Dit zodat leerlingen een stem hebben binnen de schoolorganisatie. Op deze manier wordt de betrokkenheid van de leerlingen bevorderd en maken de leerlingen kennis met democratische beginselen. Uit de groepen 5, 6, 7 en 8 zijn er twee leerlingen vertegenwoordigd in de leerlingenraad. Aan het begin van het schooljaar wordt er één nieuwe leerling namens de groep gekozen. Degene die er één jaar inzit draait nog een jaar mee. Een leerling is dus twee jaar achter elkaar beschikbaar voor de leerlingenraad. De leerlingenraad komt eens per maand maximaal één uur onder schooltijd bij elkaar en neemt ideeën mee vanuit de groep. De leerlingen van de leerlingenraad organiseren met de klas een

klassenvergadering, waarbij ze terug- en vooruitkijken naar hoe het gaat op school. De belangrijke punten nemen zij mee naar de vergadering met de leerlingenraad.

De directeur of Daltoncoördinator is bij iedere vergadering aanwezig en bewaakt het vergaderproces, waarbij wel de voorzitter en notulist leerlingen zijn uit de raad. De directeur of Daltoncoördinator is dan vooral de coach van de voorzitter en de notulist om hen te sturen in deze rol. De leden van de leerlingenraad lichten genomen besluiten in de eigen groep toe. De leerlingen vergaderen en zijn medeverantwoordelijk voor bijvoorbeeld:

- De inrichting van het schoolplein
- Adviezen geven voor het schoolreisje
- Buiten-speelmateriaal
- Maar ook onderwijsinhoudelijke punten:
 - Hoe gaat het buitenspelen met elkaar?
 - Is er genoeg toezicht buiten tijdens het spelen?
 - Wat doet een goede leerkracht?
 - Hoe zien goede lessen eruit?
- En nog vele andere punten (soms ook situationeel)

Andere foto

3.14 Talentenmiddag

Er wordt op onze school meerdere keren per jaar een talentenmiddag georganiseerd. Tijdens deze middag kiezen leerlingen hun eigen activiteit om bepaalde talenten van henzelf te ontdekken en/of te ontplooien. Voorbeelden van de activiteiten tijdens deze middag zijn: koken, sport, techniek, muziek, yoga, dans, technisch bezig zijn en nog vele andere gebieden waarin kinderen hun talent kunnen laten zien. Wij werken op school met de 39 talenten van Luk de Wulf. We zijn in 2022 dan ook talentschool geworden.

**KINDER
TALENTEN
FLUISTERAAR**

Om talenten te ontdekken en ontplooien benoemen we soms niet van tevoren wat de activiteit gaat zijn, maar beschrijven we welke talenten passen bij de activiteit. Kinderen schrijven zich dan in op basis van de talenten die het beste bij hen passen. Zo ontdekken ze mogelijk nieuwe activiteiten die passend zijn bij hen, waarvan ze het nog niet wisten.

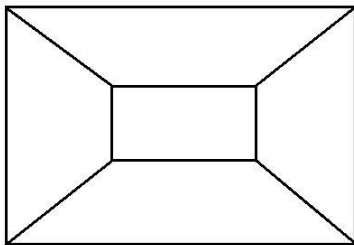
3.15 Dalton-rapport

Twee keer per jaar (in februari en juni) krijgen de leerlingen hun rapport mee naar huis. Per 2023 werken we met Mijnrapportfolio, waarbij de leerlingen digitaal allerlei resultaten en vorderingen bijhouden. Niet alleen op basis van resultaten, maar ook op basis van persoonsvorming. Zo moeten de leerlingen zichzelf beoordelen bij 16 stellingen die te maken hebben met de kernwaarden van Dalton. De ontwikkeling van de beantwoording van deze stellingen wordt bijgehouden in grafiekjes. De leerkracht beantwoordt met zijn blik de stellingen over de kinderen uit zijn klas. Door middel van kindgesprekken kun je vervolgens samen met de kinderen reflecteren en doelen stellen. Vanaf groep 6 gaan we die doelen beschrijven en maken de kinderen een plan van aanpak om hieraan te werken. Ook dit gebeurt in de online omgeving van Rapportfolio.

De leerlingen kunnen aan dit rapport zowel thuis als op school aan werken en doen dit wanneer zij weer een nieuwe ontwikkeling hebben. Zo reflecteren ze gedurende het hele jaar op hun leerdoelen en persoonlijke doelen. Ze mogen foto's uploaden waar ze trots op zijn. Dit zorgt ervoor dat de leerlingen meer eigenaar worden van hun eigen leerontwikkeling. Dit is een krachtig aspect van Dalton en zorgt ervoor dat leerlingen snappen waarom ze bepaalde dingen oefenen en zich verder willen ontwikkelen.

3.16 Coöperatieve werkvormen

In alle groepen worden verschillende coöperatieve werkvormen ingezet, om het leren leuker en afwisselender te maken. Coöperatieve werkvormen stimuleren het samenwerken van de leerlingen onderling en zorgen ervoor dat elke leerling evenveel inbreng heeft. Voorbeelden van coöperatieve werkvormen zijn; Denken-delen-uitwisselen, placemat en wandel – wissel uit.

3.17 De bibliotheek op school

Sinds 2020 hebben we de bibliotheek op school geopend. Alle leerlingen van onze school mogen elke week boeken lenen bij deze bibliotheek. De boeken worden uitgeleend door de leerlingen van groep 7 en 8. Op maandag en woensdag is de bibliotheek geopend voor het wisselen van boeken. Op deze momenten mogen de kinderen van de groepen 3 t/m 8 zelf beslissen wanneer ze hun boek willen ruilen. Op de woensdag is er een werknemer van de Bibliotheek aanwezig op onze school, om kinderen te helpen bij het zoeken naar goede en passende boeken, zodat ze gemotiveerd aan de slag kunnen met het lezen.

De uitleen van de boeken wordt gedaan door leerlingen van groep 7 en groep 8. Zij zorgen dat de boeken op de pasjes van de kinderen worden gezet en boeken die zijn ingenomen weer netjes in de bibliotheek worden gezet. De leerlingen van groep 7 en 8 zijn dus de eigenaar over het reilen en zeilen van de schoolbibliotheek.

3.18 Groene schoolplein

We zijn trots op ons Groene schoolplein. Kinderen kunnen rondom de school volop spelen in het Groen. Ook hebben we een tuinkas waar kinderen met Groene vingers in kunnen werken.

Kinderen van groep 7 en 8 bedenken buitenspellen waar iedereen die wil aan mee kan doen (dit noemen we tutorspellen). Dit sluit mooi aan bij ons Daltononderwijs. Kinderen bedenken of gaan op zoek naar een spel. Dit bereiden ze voor en dan tijdens de pauze bieden ze deze activiteit aan op het schoolplein. Dit sluit heel erg aan bij de kernwaarden zelfstandigheid, samenwerken en verantwoordelijkheid. Door goed te reflecteren kan dit proces versterkt worden en de Daltoncoördinator en het beweegteam op onze school sturen dit aan.

3.19 Flexibele werkplekken andere plek of dubbel?

Op dit moment wordt er in groep 5 t/m 8 gewerkt met flexibele werkplekken. Leerlingen kiezen op verschillende momenten van de dag hun eigen werkplek, die plek waarvan ze denken hier prettig te kunnen werken. Hierbij kunnen ze kiezen uit een individuele plek, een stille werkplek, een samenwerkingsplek of een staande werkplek. De verantwoordelijkheid van de keuze ligt bij henzelf. Dit geldt nog als experiment en bevalt goed. We gaan dit niet de gehele dag aanbieden, maar zo nu en dan bij een les.

3.20 Tutorspelen

In de pauzes werken we met tutoren. Zij hebben hier vrijwillig voor gekozen, omdat ze het leuk vinden om aan de kinderen een spel aan te bieden. Zij bereiden (evt. in overleg) met het beweegteam buitenactiviteiten voor en bieden dit aan de leerlingen aan. Hierbij worden ook spelletjes van vroeger weer een nieuw leven ingeblazen, denk hierbij aan: stoepranden, knikkeren, elastieken, maar ook eigen bedachte spellen van leerlingen. Afgelopen jaar zijn we hier mee gestart en dit bleek een positief effect te hebben op zowel de tutoren als de spelende kinderen. Dus hier gaan we absoluut mee door.

3.21 Creamiddagen

Enkele keren per jaar hebben we creamiddagen, waarbij er schoolbreed creatief gewerkt wordt aan verschillende domeinen. De werkgroep brengt in kaart welke domeinen aanbod komen en waar de leerlingen uit kunnen kiezen. Echter is het wel de bedoelingen dat de leerlingen aan het einde zoveel

mogelijk domeinen hebben ervaren. Er is niet een vaststaand eindproduct, maar de leerlingen hebben hier keuzevrijheid in. Deze lessen zijn groepsdoorbrekend, waardoor leerlingen elkaar ook kunnen helpen of met andere kinderen kunnen samenwerken. De jongere kinderen werken niet persé naar een eindproduct, maar gaan eerst bezig met het ervaren van de aangeboden techniek.

3.22 Koken

We gaan ook met de leerlingen de keuken in. Hier werken ze in groepjes samen tot een eindproduct, waarbij soms oudere kinderen de jongere kinderen begeleiden (natuurlijk onder het toezicht van een leerkracht). Dit koken is natuurlijk heel leerzaam voor de kinderen. Er komen tijdens het koken veel verschillende aspecten aanbod, denk aan rekenen, meten, lezen, hygiëne, veiligheid enz. Bovenal ben je bij het koken heel erg bezig met de kernwaarden van Dalton.

3.23 Loslaten van de methode

Wij zijn een Daltonschoon en tonen ook als team lef. Wij laten daarom de methodes los en vormen ons eigen taalonderwijs. In de bovenbouw doen we dit groepsdoorbrekend op momenten. Natuurlijk houden wij de kerndoelen goed in de gaten, maar geven wij ons eigen taalonderwijs vorm. Zo kunnen we ook meer uitdagendere en ook actuelere lessen aanbieden. 'Learning must be fun', was een uitspraak van de grondlegger van Dalton. Op onze eigen manier zorgen we hier zeker voor!

Hoofdstuk 4: Onze 'Daltonparels'

In de laatste jaren hebben we veel ontwikkeling doorgemaakt binnen onze school. Er zijn verschillende experimenten ingezet, uitgevoerd en geëvalueerd. Veel van deze experimenten zijn op dit moment terug te zien binnen onze school. Op een aantal van deze experimenten zijn we trots, extra trots.

- ✓ Tutor-rekenen; Leerlingen uit groep 7/8 rekenen met de leerlingen van de groepen 4, 5 en 6. Leerkrachten bekijken aan de hand van (niet)-methodegebonden toetsen op welke gebieden de leerlingen uitvallen en krijgen op deze gebieden extra aandacht van hun tutor.
- ✓ (Stille) werkplekken; voorheen zagen wij het als leerkrachten niet zitten om leerlingen buiten het klaslokaal te laten werken. In het afgelopen jaar is hier veel verandering in gekomen. Tijdens het zelfstandig werken kiezen veel leerlingen hun eigen werkplek. Wij vinden het heel mooi om te zien dat dit werkt en dat leerlingen hier hun eigen verantwoordelijkheid voor durven/kunnen nemen.
- ✓ Bibliotheek in de school; sinds vorig schooljaar is er een bibliotheek in de school gevestigd. Alle leerlingen van de school mogen boeken lenen in deze bibliotheek. De leerlingen van de groep 6, 7 en 8 [6 niet?] 8 niet? Zie bibliotheek op school] 3.19] op 3 verschillende plekken staan verschillende groepen genoemd is het 6,7 of 8 zijn verantwoordelijk voor de uitleen. Zij zorgen dat de ingeleverde boeken weer worden teruggezet en zij zorgen voor het scannen van de boeken.

- ✓ Eigen zelfstandigheid en verantwoordelijkheid tijdens het werken aan de planning: Sinds enkele jaren werken alle leerlingen van de groepen 4 t/m 8 op hun eigen Chromebook. Elke dag bekijken zij zelf wat de planning is van deze dag. Op de planning staan lessen waarbij kinderen instructie (kunnen) volgen, maar er staan ook lessen waarbij kinderen geen instructie krijgen van de leerkracht. De leerlingen bepalen dus zelf voor een deel de volgorde van het werk van die dag. *dit stuk herken ik niet maar geldt misschien niet voor groep 4 en 5? Welke digitale planning bedoel je?*

EEN GELUKKIGE DALTON LEERKRACHT

WAT?	Hoe doe ik dat? Ik.....
	<p>laat leerlingen op basis van de weektaak hun eigen werk plannen.</p> <p>laat leerlingen waar mogelijk zelfstandig (samen)werken.</p> <p>laat leerlingen (soms) doelgericht doelen en beoordelingscriteria formuleren.</p> <p>leer leerlingen hoge verwachtingen te hebben en zichzelf eisen te stellen.</p> <p>leer leerlingen hun eigen leerproces in de gaten te houden.</p> <p>bevorder eigen ideeën bij leerlingen.</p>
	<p>Zorgen voor elkaar</p> <p>hanteer afgesproken (schoolbrede) regels.</p> <p>stimuleer zelfvertrouwen en leer dat fouten maken mag.</p> <p>behandel leerlingen met respect.</p> <p>stimuleer dat leerlingen elkaar met respect behandelen.</p> <p>grijp tijdig in bij storingen en probleemgedrag.</p> <p>toon lef en durf keuzes buiten de gebaande paden te maken.</p> <p>Lesorganisatie</p> <p>zorg dat er weinig tijd verloren gaat bij de start en tijdens de les.</p> <p>zorg voor een logisch opgebouwde en gestructureerde les.</p> <p>heb mijn lessen en weektaak goed en tijdig voorbereid en georganiseerd.</p> <p>ben alert tijdens de les en heb goed overzicht.</p> <p>zorg voor een uitdagende leeromgeving.</p> <p>zorg voor een nette, gestructureerde leeromgeving.</p> <p>Leerlingenactiviteiten</p> <p>varieer in (activerende) lesactiviteiten en/of verwerkingsvormen.</p> <p>ben enthousiast en wek enthousiasme bij leerlingen.</p> <p>zorg ervoor dat leerlingen betrokken en taakgericht werken.</p>

	<p>geef leerlingen een zekere mate van eigen verantwoordelijkheid en eigenaarschap.</p>
	<p>stimuleer leerlingen naar elkaar te luisteren en samen te werken. zorg voor interactie in de les en tijdens de instructie. houd rekening met verschillen tussen leerlingen (denk aan tijd, taalgebruik en/of inhoud). laat leerlingen begeleid inoefenen. geef verlengde instructie aan leerlingen die daar behoefte aan hebben. spreid mijn aandacht over de leerlingen.</p>
	<p>Reflectie vóór en tijdens de les hanteer een DI-model bij nieuwe lesstof. haal voorkennis op en sluit daar bij aan. bespreek het doel van de les met leerlingen. anticipeer op te verwachten moeilijkheden. zorg voor aansluiting bij nieuwe kennis. bied passende oplossingsstrategieën aan. loop rond, observeer en bied hulp waar nodig. controleer of leerlingen de lesstof begrepen hebben. sluit de les af door te reflecteren op het proces en product.</p> <p>Reflectie op werk en gedrag laat voorbeeldgedrag zien en bespreek dit met leerlingen. geef positieve en opbouwende feedback. laat leerlingen elkaar feedback geven. laat leerlingen inzien wat hun talenten zijn. laat leerlingen reflecteren op hun samenwerking. reflecteer op mijn handelen en vier mijn fouten en successen. durf keuzes te maken in het belang van mijn eigen vitaliteit. verken mijn talenten en zet deze in.</p>